

Brüssel, 13. oktoober 2023
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0345(COD)

13857/23
ADD 1

ENV 1087
SAN 569
COMPET 956
CONSOM 348
AGRI 592
CODEC 1785

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Nõukogu
Eelmise dok nr:	13329/23
Komisjoni dok nr:	14223/22 + ADD 1 - COM(2022) 541 final + Annexes
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv asulareovee puhastamise kohta (uuesti sõnastatud) – Üldine lähenemisviis = Avaldus

EESTI AVALDUS

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv asulareovee puhastamise kohta

Väljendame tõsist muret seoses artiklis 9 kavandatud lähenemisviisiga laiendatud tootjavastutuse kohaldamise kohta ravimite suhtes. Kuigi laiendatud tootjavastutus võib olla kasulik rahastamisallikas, et katta reovee mikrosasteainetest puhastamise (neljanda astme puhastuse) kulud, ei tohiks see olla liikmesriikide jaoks kohustuslik või ainus lahendus. Laiendatud tootjavastutuse kohaldamisel peaks liikmesriikidel olema võimalik võtta arvesse oma konkreetset riiklikku konteksti seoses laiendatud tootjavastutuse kehtestamise tehnilise teostatavuse ja majandusliku elujõulisusega, samuti laiemaid sotsiaal-majanduslikke mõjusid, eelkõige oluliste ja kriitilise tähtsusega toodete kättesaadavust ja taskukohasust.

Neid aspekte arvesse võttes peaks liikmesriikidel olema võimalik otsustada alternatiivsete või täiendavate rahastamisallikate kasutamise üle neljanda astme puhastuse kulude katmiseks ning põhjendatud juhtudel peaks neil olema võimalik teatavad tootekategooriad laiendatud tootjavastutusest välja jätta.

Kuigi põhimõte „saastaja maksab“ on keskkonnakaitse üks aluspõhimõtteid, ei ole me veendunud, et see sobib ravimisektorile järgmistel põhjustel.

Esiteks **ei ole laiendatud tootjavastutuse selget lisaväärtust ravimite puhul kinnitanud teostatavusuuring** (mis viidi läbi komisjoni mõjuhindangu raames), kuna laiendatud tootjavastutuse mõju käitumise muutumisele oleks väga piiratud. Ühest küljest ei stimuleeri laiendatud tootjavastutus tõenäoliselt märkimisväärselt ravimite toimeainete asendamist lühikeses kuni keskpikas perspektiivis, võttes arvesse nende konkreetseid innovatsioonitsükleid. Teisest küljest ei oleks patsientidel võimalik vähendada meditsiiniliselt näidustatud ravimi tarbimist või minna üle mõnele teisele ravimile. Sellega seoses **ei võeta piisavalt arvesse eetilisi aspekte**, sest lisakulud tuleks kanda patsientidel, mis paneks haavatavas olukorras olevatele elanikkonnarühmadele nende tervisliku seisundi tõttu ebaoproportsionaalse ja ebaõiglase koormuse.

Teiseks märgime murega, et laiendatud tootjavastutuse süsteemi osas valitud lähenemisviis põhjustaks **liikmesriikide ebavõrdset kohtlemist**. Turule sisenemise täiendavad tõkked ja hinnatõus teatavate ravimite puhul võivad oluliselt halvendada ravi kättesaadavust ja valikut, eriti väikeste turgude kontekstis, kus majanduslikel põhjustel juba esineb sagedast turult kõrvaldamist. Lisaks kantakse liikmesriikides, kus puudub märkimisväärne kohalik ravimitootmine, kulud pigem tootjalt üle teistele tootmisahela järgneva etapi osalistele. See ei täidaks tootjavastutuse esialgset eesmärki, sest sellises olukorras kantaks laiendatud tootjavastutuse kulud väga tõenäoliselt üle tervishoiueelarvesse ning suureneks patsientide omaosalus. Kohustusliku laiendatud tootjavastutuse kehtestamisel oleks seega **negatiivne sotsiaal-majanduslik mõju, kuid see kahjustaks ka liikmesriikide pädevust** tervishoiu rahastamisel. Lisaks tuleks kaaluda selle **majanduslikku teostatavust ja halduskoormust**, eriti kui tootjate arv on suhteliselt väike. Väiksemates liikmesriikides ja seega ravimite väiksema tarbimise puhul võib laiendatud tootjavastutuse kehtestamine tuua vähestele turuosalistele kaasa ebamõistliku rahalise koormuse.

Kolmandaks märgime, et üldises lähenemisviisis ei ole selge, **kelle suhtes kehtib laiendatud tootjavastutus** ravimite tarneahela puhul, mis hõlmab paljusid osalejaid, kes toote turul kättesaadavaks teevad. Sellest tulenevalt võib see paralleelkaubanduse tõttu tuua kaasa **topeltmaksustamise**.

Nimetatud põhjustel ei saa Eesti toetada üldist lähenemisviisi asulareovee puhastamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku suhtes ning hoidub hääletamisest.